

Projekt

**UCHWAŁA NR XXXIII/.../17
RADY MIEJSKIEJ W CZARNEJ BIAŁOSTOCKIEJ**

z dnia 29 sierpnia 2017 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2016 r. poz. 446, poz. 1579 i poz. 1948 oraz z 2017 r. poz. 730 i poz. 935) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2017 r. poz. 697, poz. 1292 i poz. 60) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Czarnej Białostockiej.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Wojciech Rudnik

Załącznik do Uchwały Nr XXXIII/.../17
Rady Miejskiej w Czarnej Białostockiej
z dnia 29 sierpnia 2017 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2017-2019

Rozdział 1. WSTĘP

Rodzina jest najważniejszą i podstawową komórką społeczną, na której opiera się całe społeczeństwo. Jest to naturalne środowisko życia dziecka, mające największy wpływ na jego osobowość, w każdej sferze życia. To rodzina przekazuje dziecku swój system wartości i tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Prawidłowo funkcjonująca rodzina może skutecznie przeciwdziałać niekorzystnym zjawiskom zarówno w okresie dzieciństwa, jak i w okresie dojrzewania. Współczesne rodziny, często mają wiele trudności w odnalezieniu się w zmieniającej rzeczywistości. Coraz częściej dotyczą je zjawiska bezrobocia, ubóstwa czy przemocy oraz trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W momencie pojawienia się dysfunkcji, instytucje i służby społeczne zobligowane są do podjęcia na rzecz rodziny określonych działań naprawczych oraz objęcia jej wsparciem i wszechstronną pomocą.

W tym celu tworzy się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 opracowany w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r., którego podstawowym założeniem jest rozwijanie systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do funkcjonowania, poprzez wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.

Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie; szczególnie w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu umożliwienia mu powrotu do tej rodziny.

Realizacja programu będzie możliwa dzięki rozwijaniu systemu wsparcia obejmującego zaangażowanie i współpracę osób, instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny, działalności placówek wsparcia dziennego, rodzin wspierających, pomocy ze strony asystenta rodziny.

Rozdział 2. UWARUNKOWANIA PRAWNE PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ

Podejmowane działania powinny uwzględniać poniższe podstawy prawne:

- 1) ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 575 z późn. zm.);
- 2) ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.);
- 3) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.);
- 4) ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.);
- 5) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 224 z późn. zm.);
- 6) ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r., poz. 195 z późn. zm.);
- 7) ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r., poz. 1860 z późn. zm.).

Rozdział 3.

DIAGNOZA SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNA GMINY CZARNA BIAŁOSTOCKA

Gmina Czarna Białostocka jest gminą miejsko - wiejską, o rolniczym charakterze. Na jej terenie przeważają małe gospodarstwa rolne o powierzchni upraw do 5 ha. W strukturze zasiewów dominują zboża i uprawy ziemniaków. W ogólnej powierzchni użytków rolnych, które zajmują 3 866 ha (18,7% powierzchni gminy), grunty orne stanowią 60,5% (2 338 ha), a użytki zielone 39,5% (1 528 ha). Dzięki takiej charakterystyce gospodarczej dynamicznie rozwijają się tutaj: sektor spożywczy, lekki, drzewny, budowlany. Gmina Czarna Białostocka liczy 11 356 mieszkańców.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną, składającą się z rodziców (rodzica) i dzieci. Jest grupą społeczno-wychowawczą, która kultywuje określone normy i wartości, realizuje je za pomocą różnych metod i technik, posiada swoistą strukturę wewnętrzną i specyficzny sposób funkcjonowania.

Polityka (pro)rodzinna odnosi się bezpośrednio do rodzin i dotyczy wyrównywania pomiędzy nimi nieuzasadnionych i niezawinionych różnic socjalnych, tworzenia im równych szans oraz asekurowania ryzyk życiowych.

Rodzinę charakteryzuje współwystępowanie następujących cech:

- 1) wspólne zamieszkanie członków,
- 2) wspólna własność,
- 3) ciągłość biologiczna,
- 4) wspólna kultura duchowa.

Rodzina jako podstawowa grupa społeczna wypełnia istotne funkcje w interesie społeczeństwa, zaspokajając zarazem potrzeby psychiczne, emocjonalne i społeczne swych członków.

Funkcje rodziny to cele, do których zmierza życie i działalność rodzinna oraz zadania, jakie pełni rodzina na rzecz swych członków, zaspokajając ich potrzeby.

Wyróżnia się następujące funkcje rodziny:

- 1) prokreacyjną,
- 2) materialno - ekonomiczną,
- 3) opiekuńczo - zabezpieczającą,
- 4) socjalizacyjną,
- 5) kulturalną,
- 6) rekreacyjno - towarzyską.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Białostockiej w swojej działalności wiele uwagi poświęca rodzinie i jej problemom. Jest on instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Świadczy o tym liczba rodzin korzystających z pomocy. Zagrożenia to, między innymi przestępczość, przemoc i agresja dzieci i młodzieży, prowadząca do wielu patologicznych sytuacji i stanów. Sytuację młodzieży pogarsza częste, tylko fragmentaryczne wywiązywanie się rodziców ze swych zadań opiekuńczych i wychowawczych. W skrajnych sytuacjach może to prowadzić nawet do uzależnień (narkomanii i alkoholizmu). Kwestie rodziny i potrzeby w tym zakresie wynikają z rocznych sprawozdań z realizacji Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019.

Rozdział 4.

CELE PROGRAMU

Cel główny:

Tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania.

Cele szczegółowe:

I. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.

1. Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin o niskich dochodach posiłków w przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.
2. Udzielanie wsparcia w formie świadczeń pomocy społecznej.
3. Nadzorowanie stanu zdrowia dzieci z rodzin przejawiających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.
4. Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.
5. Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów i zasiłków szkolnych.

II. Doskonalenie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną poprzez:

6. Pracę socjalną z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze.
7. Pomoc i wsparcie asystenta rodziny rodzinom mającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
8. Realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych mających na celu ukształtowanie właściwych postaw wychowawczych.
9. Pomoc psychologa w pokonywaniu trudności życia codziennego.
10. Współpracę z placówkami edukacyjnymi.
11. Uświadamianie rodzicom potrzeb edukacyjnych, wychowawczych, zdrowotnych dzieci i młodzieży.

III. Profilaktyka w zapobieganiu sytuacjom kryzysowym w rodzinie poprzez:

12. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ukierunkowana na przeciwdziałanie występowaniu zjawiska przemocy w rodzinie.
13. Propagowanie odpowiednich form spędzania czasu wolnego.
14. Objęcie pomocą asystenta rodziny.
15. Aktywizację zawodową rodzin dotkniętych problemem bezrobocia.
16. Motywowanie członków rodzin do korzystania z punktu konsultacyjnego oraz podejmowania terapii leczenia uzależnień.

IV. Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny

17. Doskonalenie kwalifikacji kadry działającej na rzecz rodziny.

Rozdział 5. ODBIORCY PROGRAMU:

1. Rodziny przezwyciężające trudności w wypełnianiu funkcji.
2. Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Rozdział 6. REALIZACJA PROGRAMU

Czas realizacji: Program realizowany będzie na terenie gminy Czarna Białostocka przez 3 lata.

Działania nastawione są na bezpośrednią pracę z rodziną poprzez:

- diagnozowanie problemów rodziny i dziecka,
- podejmowanie działań w środowisku,
- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- monitorowanie sytuacji rodzin, zwłaszcza niewydolnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, uzależnionych, stosujących przemoc.

Źródło finansowania:

- budżet gminy
- budżet państwa
- inne źródła

Realizatorami programu będą:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Białostockiej,
- samorząd lokalny,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- zespół interdyscyplinarny,
- placówki oświatowe,
- placówki służby zdrowia,
- policja,
- parafie na terenie gminy,
- organizacje pozarządowe.

Rozdział 7.

PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Dzięki współpracy instytucji i organizacji zostaną stworzone odpowiednie warunki i możliwości dla wszechstronnej i skutecznej pomocy rodzinie. Zakładane efekty to:

- 1) wzmocnienie i poprawa funkcjonowania rodzin z dysfunkcjami poprzez realizację celów programu,
- 2) propagowanie dostępu do profesjonalnych form pomocy rodzinie (wsparcia asystenta rodziny, specjalistycznej pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej itp.),
- 3) poprawa funkcjonowania rodzin biologicznych borykających się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, zagrożonymi wykluczeniem społecznym,
- 4) ograniczenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej,
- 5) poszerzenie wiedzy i umiejętności rodziców dotyczących prawidłowego wychowania dzieci,
- 6) wzrost kompetencji kadry w obszarze pomocy dzieciom i rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 7) zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodzin.

Rozdział 8.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej Białostockiej. Monitoring zadań realizowanych w ramach programu prowadzony będzie w celu dokonania oceny, czy Program osiąga założone cele. Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej Białostockiej co roku będzie przekładał Radzie Miejskiej w Czarnej Białostockiej roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz będzie przedstawiał potrzeby związane z realizacją zadań. Sporządzone będą sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywane Wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.